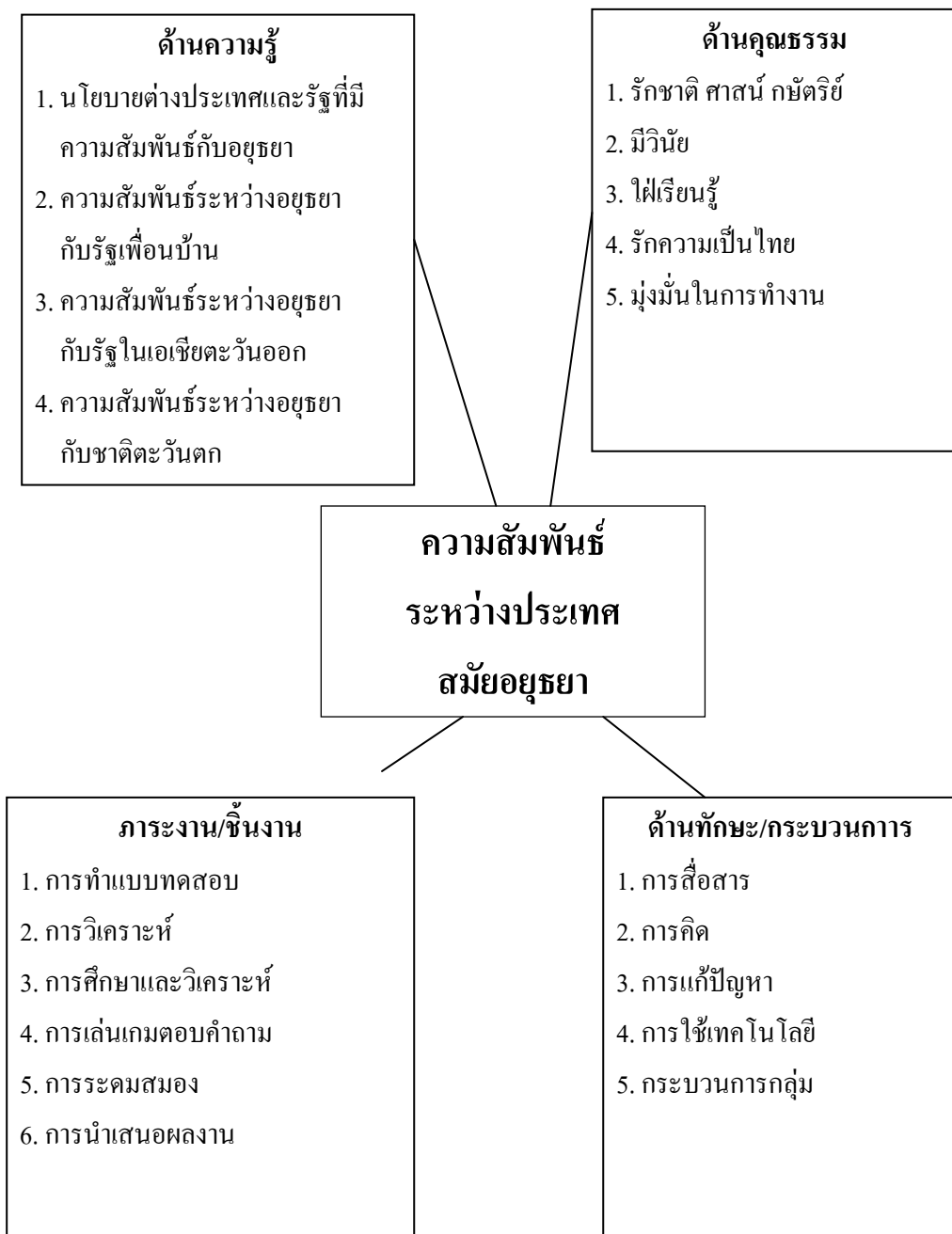

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา

เวลา 6 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี <ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1) 	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... <p style="text-align: center;">อยุธยามีความสัมพันธ์ระหว่างต่างประเทศทั้งในด้านการเมือง การค้า และการทูต</p>	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน <p style="text-align: center;">การที่อยุธยามีความสัมพันธ์กับต่างประเทศมีผลดี และผลเสียอย่างไร</p>
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ สวามิภักดิ์ ไม่หอม สอแลันดา บาทหลวง ออกพระ ออกขุน 2. ในสมัยอยุธยามีการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศทั้งในด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ รัฐเพื่อนบ้าน รัฐในเอเชียตะวันออก และชาติตะวันตก 3. รัฐเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาที่สำคัญ ได้แก่ อาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรล้านนา (เชียงใหม่) อาณาจักรมอญ อาณาจักรพม่า อาณาจักรล้านช้าง (ลาว) อาณาจักรเขมร และหัวเมืองมลายู รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นไปในรูปความสัมพันธ์ด้านการสู้รบ ระบบรัฐบรรณาการ และทางการทูต 4. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนเป็นความสัมพันธ์แบบรัฐบรรณาการ ส่วนความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นเน้นในด้านการค้า 5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... <ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายนโยบายต่างประเทศและความสัมพันธ์กับรัฐต่าง ๆ สมัยอยุธยา 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น 3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน 4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก

<p>ตกมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การสร้าง ความสัมพันธ์ทางการค้า การทูต และการเผยแผ่ คริสต์ศาสนา ชาตินะวันตกที่เข้ามาติดต่อกับ อยุธยา ได้แก่ โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส</p>	
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
<p>1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา</p> <p>1.2 ศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน</p> <p>1.3 เล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น</p> <p>1.4 สืบค้นข้อมูลและระดมสมองอภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก</p>	
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>
<p>3. สิ่งที่มีประเมิน</p> <p>3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกร ผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักษา ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา</p>	<p>เวลา 1 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน</p>	<p>เวลา 1 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น</p>	<p>เวลา 2 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก</p>	<p>เวลา 2 ชั่วโมง</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ในสมัยอยุธยามีการดำเนินนโยบายต่างประเทศทั้งในด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาอาจแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ รัฐเพื่อนบ้าน รัฐในเอเชียตะวันออกเฉียง และชาติตะวันตก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาได้ (K)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา (A)
- วิเคราะห์นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา
 - นโยบายต่างประเทศสมัยอยุธยา
 - รัฐที่มีความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยา

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา

ศิลปะ ➡ ทำสมุดภาพเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม
2. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ครูให้นักเรียนดูแผนที่สมัยอยุธยา แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) แผนที่นี้แสดงให้เห็นสิ่งใดบ้าง
 - 2) แผนที่นี้มีความสำคัญอย่างไร
 - 3) ชาวต่างชาติเข้ามาติดต่อสัมพันธ์กับอยุธยาโดยทางใด (โดยใช้แผนที่อาณาจักรอยุธยาประกอบ)

5. ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา
7. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาจากสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเตรียมวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นร่วมกัน
8. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6-8 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อที่กำหนดให้
 - 1) นโยบายต่างประเทศของอยุธยามีลักษณะอย่างไร
 - 2) การดำเนินนโยบายต่างประเทศของอยุธยาเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
 - 3) นักเรียนคิดว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศในสมัยอยุธยาถ้าเปรียบเทียบกับ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยในปัจจุบันจะแตกต่างกันอย่างไร
 - 4) รัฐต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยามีกลุ่ม อะไรบ้าง
 - 5) รัฐในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสัมพันธ์กับอยุธยาอย่างไร
9. ครูให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ในขณะที่แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ครูทำหน้าที่ตั้งคำถามสร้างความสนใจให้นักเรียนคิด และเพิ่มเติมเสริมเนื้อหา
10. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า ในสมัยอยุธยามีความสัมพันธ์กับอาณาจักรต่าง ๆ ตรงกับประเทศใดในอาเซียนบ้าง และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร สรุป และบันทึกผล

11. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง นโยบายต่างประเทศในสมัยอยุธยา และช่วยกันเฉลยคำตอบ

13. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

14. ครูแนะนำให้นักเรียนทำสมุดภาพเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา แล้วตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 สรุป

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

• ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง นโยบายต่างประเทศและรัฐที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยาจากนั้นนำมาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แผนที่อาณาจักรอยุธยา
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง นโยบายต่างประเทศในสมัยอยุธยา
4. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รัฐเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา ที่สำคัญ ได้แก่ อาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรล้านนา (เชียงใหม่) อาณาจักรมอญ อาณาจักรพม่า อาณาจักรล้านช้าง (ลาว) อาณาจักรเขมร และหัวเมืองมลายู ซึ่งความสัมพันธ์จะเป็นไปในรูปแบบความสัมพันธ์ด้านการสู้รบ ระบบรัฐบรรณาการ และทางการทูต

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้านได้ (K)
- เห็นคุณค่าและสนใจศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน (A)
- สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน 2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้านจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูนำแผนที่อาณาจักรอยุธยาให้นักเรียนดู แล้วถามว่าอาณาจักรอยุธยาติดต่อกับอาณาจักรใดบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ ครูเขียนคำตอบบนกระดานดำ จากนั้นครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน
5. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่ม 1 คน ออกมาจับสลากเลือกหัวข้อเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน 1 เรื่อง จากเรื่องต่อไปนี้
 - 1) อาณาจักรสุโขทัย
 - 2) อาณาจักรล้านนา (เชียงใหม่)
 - 3) อาณาจักรมอญ
 - 4) อาณาจักรพม่า
 - 5) อาณาจักรล้านช้าง (ลาว)
 - 6) อาณาจักรเขมร
 - 7) หัวเมืองมลายู
6. ครูให้นักเรียนศึกษาและสืบค้นเรื่องที่จับสลากได้จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 หรือค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์
7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน จากนั้นครูสรุป
8. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนจับคู่กันทำใบงานที่ 2 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน โดยใช้เวลา 15 นาที
10. เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกับคู่อื่นเพื่อตรวจคำตอบ โดยครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ
11. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้านในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

12. ครูให้นักเรียนทำแผ่นพับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

13. ครูและนักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนศึกษาและสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมและทำรายงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- แผนที่อาณาจักรอยุธยา
- ใบงานที่ 2 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับรัฐเพื่อนบ้าน
- แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

- ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
- ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
- สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
- การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนเป็นความสัมพันธ์แบบรัฐบรรณาการ ส่วนความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นเน้นในด้านการค้า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่นได้ (K)
- มีความสนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น (A)
- มีทักษะในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ซักถามความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยาในเอเชียตะวันออกเฉียง
- จีน
 - ญี่ปุ่น

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีน และญี่ปุ่น
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่นจาก อินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า จีนและญี่ปุ่นเกี่ยวข้องกับอยุธยาในด้านใดบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ
3. ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เล่นเกมเล่าเรื่องรอบวง โดยกำหนดหมายเลขประจำตัวของแต่ละคน เป็น 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ โดยหมายเลข 1 คู่กับหมายเลข 3 หมายเลข 2 คู่กับหมายเลข 4
6. ครูให้นักเรียนหมายเลข 1 และ 3 ศึกษาและสืบค้นเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีน หมายเลข 2 และ 4 ศึกษาและสืบค้นเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับญี่ปุ่น จากหนังสือเรียน รายวิชา พื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 หรือหนังสืออื่นเพิ่มเติม จากนั้นให้แต่ละคู่ผลัดกันเล่าเรื่องที่ศึกษาและสืบค้นมา

7. ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มหมายเลขของแต่ละกลุ่มให้ตอบคำถาม ตัวอย่างคำถาม เช่น

- 1) อยุธยามีความสัมพันธ์กับจีนในลักษณะใด
- 2) การดำเนินนโยบายต่างประเทศของอยุธยากับญี่ปุ่นมีลักษณะอย่างไร
- 3) การที่อยุธยามีความสัมพันธ์กับจีนมีผลได้อย่างไร
- 4) ระบบความสัมพันธ์แบบรัฐบรรณาการมีลักษณะอย่างไร
- 5) อยุธยามีความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นในสมัยกษัตริย์พระองค์ใด
- 6) เพราะเหตุใดความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับญี่ปุ่นจึงเสื่อมลง

กลุ่มใดตอบได้คะแนนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูกล่าวชมเชย จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และครูอธิบายเพิ่มเติมส่วนที่ยังขาด

8. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดได้รับอิทธิพลจากจีนมากที่สุด เพราะอะไร สรุปผลการวิเคราะห์แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

8. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่นในรูปแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น ไปเผยแพร่โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายนิเทศ

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีนและญี่ปุ่น

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

- ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
- ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
- สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
- การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตกมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การสร้างความสัมพันธ์ การค้า การทูต และการเผยแผ่คริสต์ศาสนา ชาติตะวันตกที่เข้ามาติดต่อกับอยุธยา ได้แก่ โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตกได้ (K)
2. สนใจศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก (A)
3. สืบค้นและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตกได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก
 1. โปรตุเกส
 2. สเปน
 3. ฮอลันดา
 4. อังกฤษ
 5. ฝรั่งเศส

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับ
ชาติตะวันตก
- ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู จากนั้นครูนำบัตรคำชื่อประเทศต่าง ๆ เช่น โปรตุเกส สเปน อังกฤษ ฮอลันดา และฝรั่งเศส แล้วให้นักเรียนนำบัตรคำไปติดบนแผนที่ให้ถูกต้อง ครูซักถามนักเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบในประเด็นต่อไปนี้

- 1) แผนที่ดังกล่าวเป็นแผนที่อะไร
- 2) ชื่อประเทศที่นำมาติดบนแผนที่เกี่ยวข้องกับอยุธยาอย่างไร
- 3) การที่อยุธยาดัดต่อกับชาติตะวันตกมีผลอย่างไร

3. ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาและสืบค้นข้อมูลเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมอื่น ๆ

6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอภิปรายโดยใช้เทคนิคการระดมสมองตามประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่อภิปราย

- 1) นโยบายทางการเมืองเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดให้อยุธยาดำเนินความสัมพันธ์กับชาติตะวันตก โดยมีจุดมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ
- 2) เพราะเหตุใดชาติตะวันตกจึงเข้ามามีความสัมพันธ์กับอยุธยา
- 3) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับโปรตุเกสเป็นอย่างไร
- 4) ชาติตะวันตกชาติสุดท้ายที่เข้ามาติดต่อกับอยุธยาคือชาติใด
7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการอภิปราย
9. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 3 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก
10. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมว่า นอกจากกรุงศรีอยุธยาแล้ว ในช่วงในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ยังมีประเทศอาเซียนประเทศใดอีกบ้างที่มีความสัมพันธ์กับชาติตะวันตก และมีความสัมพันธ์แบบใด จากนั้นให้นักเรียนสรุปสั้น ๆ นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

11. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตกและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

13. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

14. ครูและนักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนนพร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แผนที่โลก
3. บัตรคำชื่อประเทศต่าง ๆ เช่น โปรตุเกส อังกฤษ ฮอลันดา และฝรั่งเศส
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับชาติตะวันตก
5. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____